
รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสภานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาล กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ
Media Strengthening Model of Student Council For Learning in Good Governance Political Culture, Case Study: Rajabhat Universities in Northern Reginal.

ชฎิภักดิ์ เขมวิมุตติวงศ์

Chutipuk Kemwimoottiwong

ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Department of Computer, Faculty of Science and Technology, Chiang Mai Rajabhat University.

chutipak@yahoo.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศสภานักศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสภานักศึกษา และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสภานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 1,500 คน และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 7 แห่ง เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ระบบสารสนเทศสภานักศึกษา และแบบสอบถาม ผลการวิจัย 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับ มาก ทุกประเด็น 2) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศสภาศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสภานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งกลุ่มบุคลากรกองพัฒนานักศึกษา เป็นกลุ่มที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

คำสำคัญ : สื่อเครือข่ายสังคม, สภานักศึกษา, การเรียนรู้, วัฒนธรรมการเมือง, ธรรมาภิบาล

Abstract

This research are: 1) to study and make understanding on the principles of good governance of students of Chiang Mai Rajabhat University; 2) to develop information system of Student Council for using as social media and social networking of Student Council; and 3) to create media using model to enhance Student Council for good governance politics culture learning. There were 1,500 samples of students of Chiang Mai Rajabhat University and Student Union of Chiang Mai Rajabhat University. The target groups for publishing information system of Student Council were 7 northern Rajabhat universities. Research tools were information system of Student Council and Satisfaction Questionnaire. Research results 1) From studying was found that students of Chiang Mai Rajabhat University had high level of understanding on the principles of good governance in all issues. 2) The Student Council

information system Chiang Mai Rajabhat University is used as a model for the development of a model for enhancing the use of social media networks of the Student Council for learning of political culture based on good governance.

Keywords: Social Media, Student Council, Learning, Political Culture, Good Governance

บทนำ

“ธรรมาภิบาล” (good governance) หรือในกฎหมายใช้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” หรือศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถานว่า “วิธีการปกครองที่ดี” และบริหารทรัพยากรบ้านเมืองไปในทางที่รับประกันว่าสิทธิมนุษยชนจะบังเกิดผลจริงได้เช่นไร (UNESCAP, 2009) ธรรมาภิบาลจึงเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับเป็นสากลว่า เป็นระบบที่ทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและที่สำคัญเป็นไปอย่างโปร่งใสน่าเชื่อถือและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ประกอบด้วยระบบโครงสร้างและกระบวนการต่างๆ ที่วางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ เพื่อที่ภาคต่างๆ ของสังคมจะพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้หลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีส่วนร่วมด้วยการมี “สภานักศึกษา” เป็นองค์กรกลาง ไม่ขึ้นตรงกับองค์กรนักศึกษาใดเพื่อความเป็นกลาง ซึ่งโดยภาพรวมแล้วสภานักศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาแผนงาน โครงการ และงบประมาณขององค์กรนักศึกษาทุกองค์กร รวมถึงตรวจสอบการทำการกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตรวจสอบการจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษา สโมสรนักศึกษา และชมรม ทั้งในส่วนของ การใช้งบประมาณ รูปแบบการจัดกิจกรรม รวมทั้งการให้คำปรึกษาและรับเรื่องเกี่ยวกับการทำการกิจกรรม หรือโครงการขององค์กรนักศึกษาต่างๆ ตลอดจนทำหน้าที่เสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษาต่ออธิการบดีของมหาวิทยาลัย (สภานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2557) ทั้งนี้ การวางระเบียบหรือข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานภายในของสภานักศึกษา ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ตลอดจนสภานักศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของสภานักศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่สภานักศึกษามอบหมาย การขอเอกสารหรือข้อมูลและเชิญคณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษา หรือนักศึกษาที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงและให้ความเห็นประกอบการพิจารณาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสภานักศึกษา และการลงมติไม่ไว้วางใจคณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554) ในขณะเดียวกัน สภานักศึกษาหลายแห่งมีการดำเนินการคล้ายกับการเมืองเป็นอย่างมาก และมักถูกใช้เป็นสถานที่ฝึกสำหรับผู้ที่ต้องการเป็นนักการเมืองในอนาคต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของประเทศ โดยในปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีอยู่ทั้งสิ้น 39 แห่งทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม คือ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มภาคกลาง กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคใต้ ทั้งนี้ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือมีทั้งหมด 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558) มีนักศึกษารวมทั้ง 8 มหาวิทยาลัยจำนวนทั้งสิ้น 109,184 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) โดยมหาวิทยาลัยทุกแห่งมีสภานักศึกษาเป็นองค์กรกลางเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ฉะนั้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ เป็นส่วนหนึ่งของจำนวนประชากรในเขตพื้นที่ภาคเหนือที่มีสิทธิทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญของระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้ง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาสื่อเครือข่ายสังคม เพื่อเสริมสร้างให้สถานศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษาของคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ได้ใช้สื่อดังกล่าวดำเนินงาน แบบการบริหารงานแนวใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะส่งผลให้มวลสมาชิกนักศึกษา เกิดเครือข่ายในการมีส่วนร่วมเพื่อรับรู้ความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ สร้างความโปร่งใส และเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น ถือเป็นต้นแบบการเรียนรู้หลักการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขององค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษาของคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ในภาคปฏิบัติ รวมทั้งเสริมสร้างการใช้สื่อดังกล่าว ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ นักศึกษามีฐานความรู้และทัศนคติที่ดีในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองทุกระดับ ทั้งในระดับองค์กร ชุมชน สังคม และประเทศ ในด้านการแสดงความคิดเห็น การออกเสียงเลือกตั้ง การประท้วง การยอมรับ หรือการปฏิบัติตามให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง กระบวนการเรียนรู้จากสภาพจริงดังกล่าว เป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลให้กับนักศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมกัน ด้านเสถียรภาพความมั่นคงและปรองดองในสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนา นักศึกษาด้านการเป็นพลเมืองดีของมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษา
3. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ได้สื่อเครือข่ายสังคมเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสถานศึกษา องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษา และเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา
3. ได้รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล
4. นักศึกษาเกิดเครือข่ายการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล จากสภาพจริงทั้งในเชิงเนื้อหาและการปฏิบัติ
5. ได้แนวทางในการกำหนดนโยบายด้านพลเมืองดีของมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 22,022 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 1,500 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วย การสุ่มแบบเจาะจง โดยมีสมาชิกแต่ละคนเป็นหน่วยการสุ่มที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปี ทุกคณะ ทุกมหาวิทยาลัย และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้เกณฑ์ คือ ประชากรมีจำนวนเป็นหลักหมื่นใช้กลุ่มตัวอย่าง 5-10 % ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 (วิลโล อุดมพิทยาสรรพ์, 2557)

กลุ่มเป้าหมาย คือ สถานักศึกษา องค์กรนักศึกษ และสโมสรนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาในการดำเนินงาน และเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศสถานักศึกษาโดยตรง

กลุ่มเป้าหมายเพื่อการเผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
2. แบบประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศสถานักศึกษา
3. ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา
4. แบบสอบถามความคิดเห็นการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาออนไลน์
4. แบบสอบถามผู้ติดตั้งระบบสารสนเทศสถานักศึกษา
5. แบบสอบถามผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษา
6. การสัมภาษณ์
7. การจัดสนทนากลุ่ม
8. แบบวิพากษ์รูปแบบ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ

2. สร้างและนำแบบสอบถามและแบบประเมิน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหาร นิติกร นักวิชาการศึกษา รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน ตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาที่เป็นข้อคำถาม แล้วทำการปรับปรุง เพิ่มเติม หรือแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. พัฒนาระบบสารสนเทศสถานักศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบ

4. นำข้อคำถามที่จะใช้เป็นแบบสอบถามออนไลน์ ไปสร้างเป็นแบบสอบถามในระบบสารสนเทศสถานักศึกษา

การวิจัยนี้ใช้ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก การจัดสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อการพัฒนาสื่อเครือข่ายสังคม และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา

ระยะที่ 2 การวิจัยและพัฒนาสื่อเครือข่ายสังคมของสถานักศึกษา

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างให้สถานักศึกษา องค์กรนักศึกษ และสโมสรนักศึกษาใช้สื่อเครือข่ายสังคม

ระยะที่ 4 สร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาล

มีขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร นักวิชาการศึกษา ผู้นำนักศึกษา และจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. แจกแบบสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. ประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ
4. สนทนากลุ่มเพื่อระดมสมองร่วมกับกองพัฒนานักศึกษา สถานศึกษา องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษา และผู้พัฒนาระบบสื่อเครือข่ายสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา
5. สนทนากลุ่มร่วมกันระหว่างกองพัฒนานักศึกษา สถานศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา เพื่อหาแนวทางเผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ ได้นำระบบสารสนเทศสถานศึกษาไปติดตั้ง และปรับใช้กับมหาวิทยาลัยของตนเองได้ โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นต้นแบบ
6. เผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ เพื่อใช้การดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ
7. รวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาในการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา จากแบบสอบถามออนไลน์ ที่ได้สร้างไว้ในระบบสารสนเทศสถานศึกษา
8. สนทนากลุ่มร่วมกับกองพัฒนานักศึกษา สถานศึกษา องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำเสนอรูปแบบและวิพากษ์รูปแบบ รับฟังข้อเสนอแนะ
9. วิพากษ์รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามและแบบประเมินด้วยวิธีทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตารางที่ 1 ผลการสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารจัดการบ้านเมือง และสังคมที่ดีในประเด็นต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	ระดับความเข้าใจ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง หลักของการบริหารสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และให้ความสำคัญประชาชน เพื่อมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี โดยยึดหลักพื้นฐาน 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า	3.80	0.81	เข้าใจมาก
1) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นธรรม การดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกา และมีการปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของประชาชน	3.80	0.84	เข้าใจมาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

2) หลักคุณธรรม (Ethic) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย	3.86	0.86	เข้าใจมาก
3) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์กรให้มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	3.80	0.94	เข้าใจมาก
4) หลักการมีส่วนร่วม (Public participacy) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็น การตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ การทำประชาพิจารณ์ การร่วมลงประชามติ หรืออื่นๆที่เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม	3.83	0.94	เข้าใจมาก
5) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณสุขของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง	3.92	0.91	เข้าใจมาก
6) หลักความคุ้มค่า (Effectiveness) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพแข่งขันได้ในเวทีโลก และมีการรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	3.88	0.84	เข้าใจมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากในทุกๆ ประเด็น และมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 อยากให้สนใจที่หลักพื้นฐานทั้ง 6 ประการ เพราะปัจจุบันอำนาจของเงินทำให้ผู้ที่มิหน้าที่รับผิดชอบนั้นหลงผิดถึงจะเป็นแค่ส่วนน้อยแต่ก็แสดงให้เห็นถึงความเลวร้ายในสังคมได้ เพราะโดยส่วนมากที่พบเห็นคือความไม่โปร่งใสและใช้อำนาจในทางที่ผิด อยากให้สนใจที่คนพวกนี้ถึงจะเป็นแค่ส่วนหนึ่งแต่ก็อยากให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ด้วย

1.2 การปกครองและการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ต้องเกิดจากการร่วมมือของทุกฝ่าย และมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคมและเกิดความสามัคคีในสังคม

1.3 รัฐบาลควรมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ ไม่ฉ้อโกง ปฏิบัติให้ถูกหลักจริยธรรม มีความโปร่งใสเป็นพิเศษในเรื่องของระบบการบริหารบ้านเมือง สามารถตรวจสอบได้ทุกกิจกรรมที่ทำ และมีการจัดระบบบ้านเมืองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

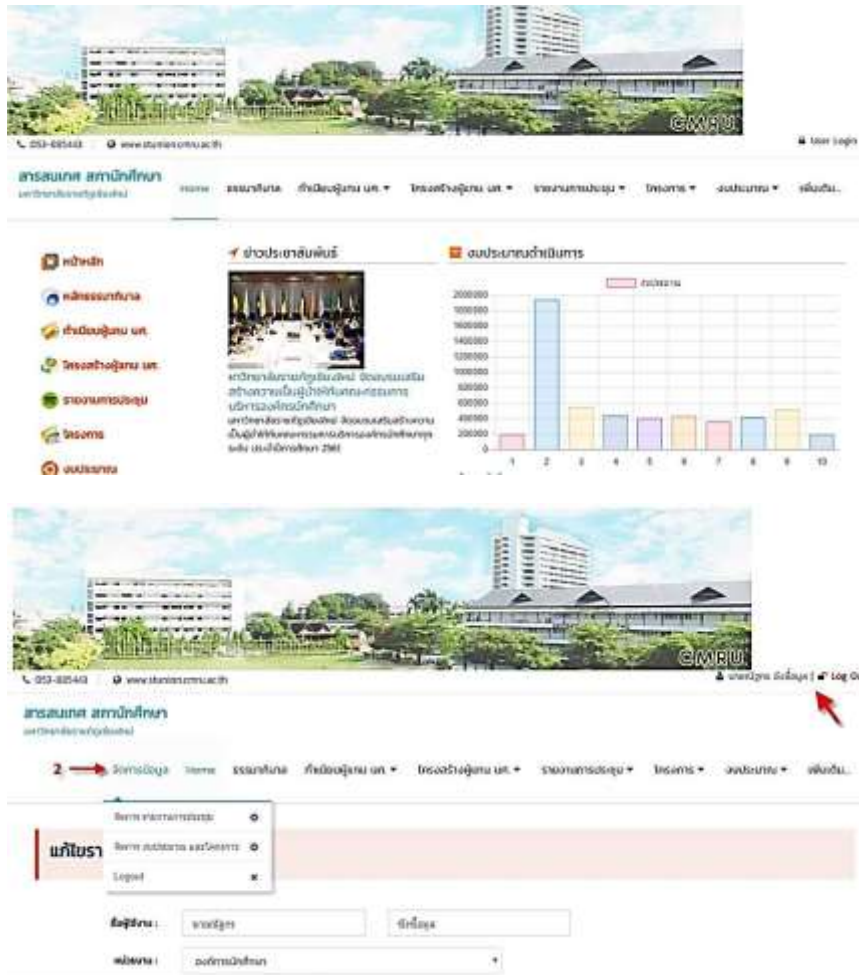
1.4 หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่ถูกต้องและการทำตามหลักได้เป็นสิ่งที่ดี แต่อะไรคือหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ หลักการควรใช้กับข้าราชการและนักการเมืองเพราะประเทศไทยมีแต่ปัญหาคอร์รัปชัน ทางรัฐบาลควรมีแนวทางปฏิบัติมากกว่าหลักการ

1.5 สังคมน่าอยู่ เกิดจากการที่มีผู้นำและผู้ตามที่ดีและอยู่ในหลักธรรมาภิบาล ความยุติธรรมและศีลธรรมอันดีงาม

2. ผลการพัฒนากระบวนการสารสนเทศสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษา

ระบบสารสนเทศสถานศึกษานี้ (www.stunion.cmru.ac.th) ได้จัดทำขึ้น เพื่อสนับสนุนให้องค์การนักศึกษามีความเป็น “ธรรมาภิบาล” กล่าวคือ มีความโปร่งใส สามารถติดตาม ตรวจสอบ และสามารถเผยแพร่ข้อมูล ในกรดำเนินการในโครงการต่างๆ การได้รับใช้จ่ายงบประมาณขององค์กร รวมถึงรายงานการประชุมขององค์กร ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้นั้นจะถูกบันทึกเข้าสู่ระบบ

พร้อมทั้งเผยแพร่ทางเว็บไซต์ เพื่อเป็นการรายงานข้อมูลต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นไปตามหลักของ “ธรรมาภิบาล” สนับสนุนการใช้งานผ่านทาง Mobile ทำให้ทำงานได้รวดเร็วขึ้นโดยไม่ต้องเปิดคอมพิวเตอร์ เช่น การดำเนินงานด้านงบประมาณ สามารถบันทึกรายการรับ-รายการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา องค์การนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเกิดความเข้าใจในการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา องค์การนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา ทำให้มีความโปร่งใสในการดำเนินงานด้านงบประมาณ และยังเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ด้วย ระบบสารสนเทศสถานศึกษาจึงเป็นระบบที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ระบบสารสนเทศสถานศึกษา (กองพัฒนานักศึกษา, 2560)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญด้านประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้
 ความสะดวกในการเข้าถึงเว็บไซต์จากอุปกรณ์ เช่น มือถือ แท็บเล็ต หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.67-5.00 การแสดงข้อมูลการติดต่อกลับมายังผู้ดูแลรับผิดชอบระบบสารสนเทศ ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.67-4.33 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศสถานศึกษาจากแบบสอบถามออนไลน์ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 471 ราย ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายร้อยละ 24.20 หญิงร้อยละ 75.80 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร ร้อยละ 0.42 อาจารย์ ร้อยละ 1.06 นักศึกษา ร้อยละ 97.24 เจ้าหน้าที่/บุคลากร ร้อยละ 1.27 พบว่า ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจในการใช้บริการ อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.02-4.31 ข้อมูลในเว็บไซต์เป็นประโยชน์ และภาพรวมความพึงพอใจในการออกแบบเว็บไซต์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย

ที่ 3.83-4.11 ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.58-4.66 และด้านระบบสารสนเทศสถานักศึกษามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ควรได้รับการเผยแพร่เพื่อให้มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้ใช้ ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.92-4.45 ผลการเผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาไปยังกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พบว่า จาก 7 มหาวิทยาลัย มี 1 มหาวิทยาลัยที่ทำการติดตั้งระบบสารสนเทศสถานักศึกษา โดยมีความพึงพอใจด้านการติดตั้งระบบและด้านเนื้อหาอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาล กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ คือ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบธรรมาภิบาลให้มากยิ่งขึ้น

3. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบ โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 5 ส่วน สรุปพอสังเขป ดังนี้ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา จะทำการขับเคลื่อนและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาลให้กับกลุ่มผู้แทนนักศึกษา จึงควรมีนโยบายให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของระบบสารสนเทศสถานักศึกษา ผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษาควรส่งเสริมและขับเคลื่อนตามนโยบายของผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้ผู้แทนนักศึกษาใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา นักวิชาการศึกษาประจำกองพัฒนานักศึกษาควรเป็นที่ปรึกษาและที่เลี้ยงในการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้กับผู้แทนนักศึกษา ส่วนนักวิชาการคอมพิวเตอร์ประจำกองพัฒนานักศึกษา ควรดูแลระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก และสำนักดิจิทัลที่ดูแลพื้นที่ในการติดตั้งระบบและจัดเก็บข้อมูล โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้เผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พร้อมด้วยคู่มือการติดตั้งระบบ และคู่มือการใช้ระบบสำหรับผู้ดูแลระบบและผู้ใช้ โดยมหาวิทยาลัยนั้นๆ สามารถปรับเพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยของตนเอง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่อยู่ในช่วงอายุ 18-23 ปี ส่วนใหญ่เคยได้ยินคำว่า “ธรรมาภิบาล” เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “หลักธรรมาภิบาล” จากสื่อต่างๆ ได้แก่ เฟสบุ๊ก มากที่สุด รองลงไปได้แก่ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ วิทยุ ยูทูบ แหล่งอื่นๆ และ ทีวีสด ตามลำดับ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล และทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีการเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างเครือข่ายในการตอบสนอง ความต้องการทางสังคมที่มุ่งเน้นในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ ถือได้ว่าเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ยุคเทคโนโลยี (อรนันท กุมภา, 2556) ทั้งนี้ในประเด็นเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่อง “หลักธรรมาภิบาล” หรือระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นั้น อยู่ในระดับมากในทุกๆ ประเด็น เช่น หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง ความเข้าใจว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพแข่งขันได้ในเวทีโลก และมีการรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และหลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไป

พร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้หลักธรรมาภิบาลจากสื่อออนไลน์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศริน แสงจันทร์ เรื่อง (2554) ที่พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ทางสังคม (กรณีศึกษา: การใช้ Facebook.com ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Facebook.com) มีแนวโน้มจะส่งผลต่อการยอมรับทางสังคมและการผสมผสานทางวัฒนธรรมในสัดส่วนที่เท่าๆ กัน และจะมีผลต่อการเรียนรู้ทางสังคมในทุกๆ ด้าน แสดงให้เห็นว่าการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่เพียงแต่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ทางสังคมของนักศึกษาโดยตรงเท่านั้น แต่ยังสามารถช่วยให้นักศึกษาได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม และช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งการยอมรับทางสังคมและการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมนั้น ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการปรับปรุงผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ทางสังคม แต่การส่งผลจะมากหรือน้อยก็ยังขึ้นอยู่กับลักษณะ บริบทของกลุ่มประชากรที่ทำการสำรวจเป็นลักษณะประชากรศาสตร์วัฒนธรรม นอกจากนี้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในกรณีการใช้ “หลักธรรมาภิบาล” ในการบริหารจัดการบ้านเมืองว่า อยากให้สนใจที่หลักพื้นฐานทั้ง 6 ประการ ให้มากขึ้นเนื่องจากปัจจุบันผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ไม่มีความโปร่งใสและใช้อำนาจในทางที่ผิด การปกครองและการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ตื้นตื้นต้องเกิดจากการความร่วมมือของทุกฝ่าย และมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน ในการอยู่ร่วมกันในสังคมและเกิดความสามัคคีในสังคม รัฐบาลควรมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ทุกกิจกรรมที่ทำ มีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิดให้จริงจังมากขึ้น และสังคมน่าอยู่ เกิดจากการที่มีผู้นำและผู้ตามที่ดีและอยู่ในหลักธรรมาภิบาล ความยุติธรรม และศีลธรรมอันดีงาม เป็นต้น

2. ผลการพัฒนากระบวนบริหารสนเทศสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษา เพื่อเป็นระบบเพื่อสนับสนุนให้องค์การนักศึกษามีความเป็น “ธรรมาภิบาล” กล่าวคือ มีความโปร่งใส สามารถติดตาม ตรวจสอบ และสามารถเผยแพร่ข้อมูล ในการดำเนินงานในโครงการต่างๆ การได้รับ-ใช้จ่าย งบประมาณขององค์กร รวมถึงรายงานการประชุมขององค์กร ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนั้นจะถูกบันทึกเข้าสู่ระบบพร้อมทั้งเผยแพร่ทางเว็บไซต์ เพื่อเป็นการรายงานข้อมูลต่อสาธารณชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามหลักของ “ธรรมาภิบาล” โดยผู้ใช้ระบบได้มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาในการใช้ระบบบริหารสนเทศสถานศึกษา ว่า ระบบบริหารสนเทศสถานศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และระบบได้ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการงบประมาณ การดำเนินโครงการต่างๆ ขององค์กร อยู่ในระดับ มากที่สุด และรองลงมา ได้แก่ ด้านระบบได้ช่วยให้การบริหารจัดการองค์กร มีความเป็นธรรมาภิบาล ระบบบริหารสนเทศสถานศึกษามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับ พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และ คณะ (2561) ที่ได้ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้งานเว็บไซต์อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการกำหนดเป้าหมายของการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน การเข้าเยี่ยมชมระบบนี้ เพื่อดูผลการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ระบบบริหารสนเทศสถานศึกษาควรได้รับการเผยแพร่เพื่อให้นักศึกษาอื่น ๆ ได้ใช้ และเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับ ฌานีท์ สันตะพันธุ์ (2549) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม (The participant political culture) เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองเป็นอย่างดี เห็นคุณค่าและความสำคัญในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อควบคุมกำกับ และตรวจสอบให้ผู้ปกครองใช้อำนาจปกครองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมจะพบเห็นได้ในชนชั้นกลางส่วนใหญ่ของประเทศอุตสาหกรรมหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed Country)

3. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล คือ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา ควรมีนโยบายให้ความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของ

ระบบสารสนเทศสถานศึกษา รวมทั้งผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษาจะต้องส่งเสริมและขับเคลื่อนให้ผู้แทนนักศึกษาใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา ตลอดจนฝ่ายต่างๆ ของมหาวิทยาลัยช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านเทคนิคต่างๆ เพื่อนำเสนอข้อมูลในการดำเนินงานของการบริหารของกลุ่มผู้แทนนักศึกษาและกลุ่มประชาคมผู้รับทราบข้อมูล ซึ่งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมกระบวนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล จากสถานการณ์การเรียนรู้ร่วมกันภายในกิจกรรมการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับ สุธรรม สงศิริ (2558) ที่กล่าวว่า "ผู้บริหารควรแจ้งให้ประชาชนได้ทราบในการประกาศสาธารณะ (Public Statement) ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตน โดยระบุให้ทราบถึงการปฏิบัติงานที่พอเหมาะกับขนาดและความซับซ้อน (Complexity) ขององค์กร "ส่งเสริมค่านิยม (Values) ขององค์กร และแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของธรรมาภิบาล โดยการปฏิบัติหรือพฤติกรรม (Behaviors) (moral integrity and etiquette in the responsiveness to the diverse public) ตลอดจนต้องมีการสื่อสารที่ดี การตัดสินใจอย่างโปร่งใส และมีการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม (Providing information to flow two-ways) "ต้องมีระบบตรวจสอบการทำงานทุกอย่าง เพื่อให้แน่ใจว่าทุกอย่างดำเนินไปตามแผนการทำงาน มีการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานบัญชีการเงินรวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่ผลิตโดยองค์กร" "ผู้บริหารจัดการจะต้องมีความรับผิดชอบต่อผลงาน โดยการประเมินผลงานเป็นระยะๆ ทั้งนี้รวมทั้งการประเมินความต้องการในการฝึกอบรม หรือการพัฒนาทักษะที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่" และเป็นไปตามทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ ศรีพิชชา ลิทธิจักร (2551) ที่กล่าวว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) หลักความรับผิดชอบต่อ 2) หลักนิติธรรมและความเสมอภาค 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความคุ้มค่า 5) หลักความมั่นคง 6) หลักความมีส่วนร่วม 7) หลักคุณธรรม และ 8) หลักการใช้อำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลนี้ มีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นต้นแบบในการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา และได้เผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พร้อมด้วยคู่มือการติดตั้งระบบ และคู่มือการใช้ระบบสำหรับผู้ดูแลระบบและผู้ใช้ โดยมหาวิทยาลัยนั้นๆ สามารถปรับเพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยของตนเองได้ แต่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาที่เผยแพร่ไปยังกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้รับความการติดตั้งให้กับนักศึกษาใช้ในบางมหาวิทยาลัยเท่านั้น ทั้งนี้ กองพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้ทำการติดตั้งระบบ อาจเนื่องมาจากภาระงานด้านอื่นๆ มีเป็นจำนวนมาก หรือมหาวิทยาลัยยังขาดแคลนบุคลากรและทรัพยากรที่จะดำเนินการติดตั้งระบบ ซึ่งจากการที่มีบางมหาวิทยาลัยติดตั้งระบบสารสนเทศสถานศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ผลของการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ อัมฤตา สารธิวงศ์ (2552) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง พ.ศ. 2551 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความสนใจในการติดตามข่าวสาร สถานการณ์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง และสาเหตุที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความสนใจในการติดตามข่าวสารสถานการณ์ทางการเมืองเพียงในระดับปานกลาง สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจาก นักศึกษาขาดการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ขาดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และขาดการยอมรับจากสังคมในลักษณะของการถูกมองว่าเป็นนักศึกษา ผู้วิจัย จึงเห็นว่า ผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุน และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมผ่านการปฏิบัติจากการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกทางความคิด หรือมีกิจกรรมให้แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสถาบันการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเป็นผู้มีสำนึกของพลเมืองดี ให้ความสำคัญในเรื่องของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลเมื่อเขาสำเร็จการศึกษา เพื่อออกไปเป็นประชาชนหรือพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาระบบสารสนเทศสถานศึกษาให้มีระบบการสืบค้นต่างๆ เพื่อความสะดวกในการทำงานของผู้ใช้
2. ควรศึกษาวิจัยนโยบายการสนับสนุน ส่งเสริม และการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม เกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมาภิบาลให้กับนักศึกษาของผู้บริหารสถาบันการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กองพัฒนานักศึกษา. (2560). *ระบบสารสนเทศสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2560, จาก <http://www.stunion.cmru.ac.th>
- เกศริน แสงจันทร์เรือง. (2554). *การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ (กรณีศึกษา: การใช้ Facebook.com ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)*. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูภักดิ์ เขมวิมุตติวงศ์. (2561). *รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาล กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ฉานนที สันตะพันธ์. (2549). *วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย : รัฐธรรมนูญที่แท้จริงซึ่งไม่เคยถูกยกเลิก*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก: <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1014>
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). *การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ. (2561). *การพัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชน วัดศรีสุพรรณ (เว้าสาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี. 12(29): 87-95.*
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2554). *ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วย ศึกษาระดับปริญญา พ.ศ.2554 หมวดที่ 4 ข้อที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก http://www.academic.cmru.ac.th/academic_rule/pdf/201301230950505749regula5412.pdf
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2558). *มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยราชภัฏ>
- วิไล อุดมพิทยาสรณ์. (2557). *การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง*. สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2562, จาก <http://www.bcnyala.ac.th/pakdek/files/p5803181101.ppt>
- ศรีพัชรา สิทธิกำจร. (2551). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. ดุษฎีนิพนธ์บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถานศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2557). *สถานศึกษา คืออะไร*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก <http://sc-kmutt.blogspot.com/p/blog-page.html>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *บริการข้อมูล จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก: http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm
- สุธรรม สงศิริ. (2558). *ธรรมาภิบาลคือ อะไร*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก: http://network.moph.go.th/km_ict/?p=360
- อรนันท์ กุมาภา. (2556). *เครือข่ายสังคมออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2558, จาก: <http://oranankph.wordpress.com>
- อัมฤตา สารธิวงศ์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง พ.ศ. 2551*. รัฐศาสตรมหาบัณฑิตการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- UNESCAP. (2009). "What is Good Governance?". Accessed on 29 August 2015, from <http://www.unescap.org/resources/what-good-governance>

Translated Thai References

- Chiang Mai Rajabhat University. (2011). *Chiang Mai Rajabhat University regulations regarding Student Activities 2011 Section 4 Article 21*. Retrieved August 29, 2015, from http://www.academic.cmru.ac.th/academic_rule/pdf/201301230950505749regula5412.pdf (in Thai)
- Kemwimooittiwong, C. (2018). *Media Strengthening Model of Student Council for Learning in Good Governance Politics Culture, Case Study : Rajabhat Universites in Northern Reginal*. Research Report. Chiang mai Rajabhat University. (in Thai)
- King Mongkut's University of Technology Thonburi Student Council. (2014). *What is the Student Council*. Retrieved August, 29, 2015, from <http://sc-kmutt.blogspot.com/p/blog-page.html> (in Thai)
- Kumpha, O. (2013). *Social network online*. Retrieved August, 29, 2015, from <http://oranankph.wordpress.com> (in Thai)
- National Statistical Office. (2015). *Information service for students of Rajabhat University*. Retrieved August, 29, 2015, from: http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm (in Thai)
- Sanaphan, C. (2006). *Thai political culture: the true constitution which has never been abolished*. Retrieved August, 29, 2015, from: <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1014> (in Thai)
- Sangjunruang, K. (2011). *Social Learning Promotion and Development by Online Social Network. (Case Study: Facebook.com by Thammasat University Students)*. Independent Study Degree of Master of Science, College of Innovation Thammasat University. (in Thai)
- Sarnthiwong, A. (2009). *Political participation of Chiang Mai University students from 19 September 2549 coup d'etat to B.E.2551*. Master of Political Science Politics Chiang Mai University. (in Thai)
- Sittikumjon, S. (2008). *The Practice of Good Governance in Private Higher Education Institutions*. Educational Administration Dissertation, Silpakorn University. (in Thai)
- Songsiri, S. (2015). *What is good governance?*. Retrieved August, 29, 2015, from http://network.moph.go.th/km_ict/?p=360 (in Thai)
- Student Development Division. (2017). *Student Council Information System*. Retrieved December 1, 2017, from: www.stunion.cmru.ac.th (in Thai)
- Suwannasri, P. & et al. (2016). Website Development for Lanna's Local Wisdom on Handicraft in The Area of Wat Sri Supan (Wuai Lai), Meaung District, Chiang Mai Province. *Journal of Thonburi University*. 12(29): 87-95. (in Thai)
- Udompittayason, W. (2014). Identifying population and sampling. Retrieved July, 17, 2019, from www.bcnjala.ac.th/pakdek/files/p5803181101.ppt (in Thai)
- Uwanno, B. (1999). *Good governance in Thai society*. Bangkok: Auspicious person. (in Thai)
- Wikipedia, the free encyclopedia. (2015). *Rajabhat University*. Retrieved August, 29, 2015, from <http://th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยราชภัฏ> (in Thai)